

VAN DE REDACTIE

Zoals u ziet heeft ons blad een naam! En wel dankzij de vele suggesties die ik mocht ontvangen. Vijftien verschillende inzendingen kwamen er uit de bus, sommige meerdere malen. Met het bestuur werd er uit dit ruime aanbod een keuze gemaakt. Natuurlijk nooit tot tevredenheid van alle leden, maar wel van velen onder u. Ik hoop dat Aktie Radius in binnen- en buitenland bekendheid zal krijgen en dat ons blad vooral een contactblad zal blijven door uw "snelle" bijdragen, opmerkingen, beschrijvingen van werkstukken, adviezen, oproepen, advertenties en wat niet al.

Speciale vermelding verdienen de ontwerpen die door de heren J.J. van der Veen, H. Wolf en M. Jonkers werden ingezonden om eventueel te gebruiken als logo, als cover of op het briefpapier. Van Mendel Jonkers de naam "A radius" in kleur. Een origineel en goed doordacht ontwerp, maar voor ons (nu nog) eenvoudig uitgevoerd blad nog iets te vroeg. Ook de Logocommissie zal de ontwerpen aandachtig bestuderen. Daarover later.

Dank aan de heer van Rooode m.b.t. zijn suggestie om de bladspiegel zodanig aan te passen dat er voldoende ruimte overblijft voor een vrije perforatiestrook. Tevens geef ik u hier zijn advies aan beginnende houtdraaiers om het boekje "Houtdraaien voor iedereen" van Franz Wilhelm (vooral pg's 50-53) te raadplegen; mogelijk nog te vinden bij 2e hands boekwinkel of op de rommelmarkt.

Het was geruime tijd stil na de vorige uitgave (nr.4). Dat lag deels aan een tijdelijk uitgeschakeld zijn van mijn persoon, deels aan het bestuursbeleid om de volgende uitgave naar juni te verschuiven. Vooral de nieuwe leden zullen reikhalzend uitkijken naar berichten van onze vereniging zoals dit blad en natuurlijk de voor ieder belangrijke ledenlijst. Nog even geduld, deze laatste wordt u separaat toegezonden.

Blijf mij vooral kopij sturen. Uw berichten gaan een steeds groter aantal leden bereiken zodat wij met recht kunnen spreken over een grote Aktie Radius.

Lily van der Dussen

CONTACTDAG 25 maart 1995

De eerste contactdag na de oprichting werd op 25 maart '95 in Arnhem gehouden. Er was een grote opkomst van 85 personen en evenals op 15 oktober 1994 waren alle houtdraaiers weer erg enthousiast. Veel werd er gediscussieerd over houtdraaien, technieken, gereedschappen en hulpstukken behorende bij de draaibanken. Na de koffie werd de ledenvergadering vlot afgewerkt. Ook nu was er veel aandacht en enthousiasme bij de aanwezigen te bespeuren. Diverse mensen stelden zich beschikbaar zodat er 4 werkgroepen in het leven geroepen konden worden. Ook de mogelijkheid van regio-bijeenkomsten zal worden bestudeerd. Achter de schermen (d.w.z.: in de keuken) werd door de dames van de Waal hard gewerkt, zodat men voor en na de vergadering broodjes en koffie tegen een redelijke prijs kon kopen.

Daarna volgde het meest ongedwongen deel van de dag. Bij diverse stands kon men zijn licht opsteken en van alles kopen. Er was een stand waar mensen, die zelf graag houten pennen, balpennen of potloden draaien, de aanvullende

onderdelen konden kopen. Hier kon men onderdelen voor werkstukken bestellen die in de catalogus van Craft uit Engeland vermeld staan.

Mini-draaibankjes waren er ook te koop. De trouwe standhouder van Hobby-Holz uit Legden in Duitsland was ook weer van de partij met zijn vele houtsoorten.

Christiaan Jörg demonstreerde op zijn draaibank hoe hij een schaal draait en hij gaf daarbij uitvoerige uitleg over de draaitechnieken. Een tweede draaibank was aanwezig om ieder die dat wou in de gelegenheid te stellen te draaien of te demonstreren. Bij één stand konden de leden een ouder type draaibank kopen met 25% korting. Beitelers waren te koop in alle soorten en maten en ook boeken in de Duitse en Engelse taal ontbraken niet. Dit alles speelde zich weer af in dezelfde, zeer geschikte ruimte in Arnhem.

Een aktie in de vorm van een loterij werd gehouden t.b.v. een draaibank met toebehoren, bestemd voor een LOM-school in Roemenië. Leuke prijzen waren er te winnen.

Alles bij elkaar weer een geanimeerde en gezellige dag. Nu reeds kijken we uit naar de volgende keer.

Arie Boogert

VAN HET BESTUUR

Over de Regio's

In Arnhem is op 15 maart j.l. met grote belangstelling de brief van ons lid, de heer H. Wolf uit Vaassen, besproken. Hij vroeg zich af op welke wijze Radius een bijdrage zou kunnen leveren tot een beter contact tussen de leden. De leden die dicht bij elkaar in de buurt wonen kunnen mogelijk iets meer ondernemen dan over en weer bij elkaar op bezoek gaan. De "regio" Epe/Vaassen had al iets dergelijks georganiseerd.

De heer Wolf noemde een drietal mogelijkheden:

- 1) Regio beslaat een hele provincie, zo niet meer. Kostbaar, onwerkbaar en log, concludeerde hij zelf al.
- 2) Groepen van 40 à 50 leden. Vele mogelijkheden, nog steeds moeilijk onderling contact. Verder weg wonende leden blijven uit de boot vallen. Voor zo'n groepje is ook weer een soort bestuur nodig om allerhande zaken te regelen.
- 3) Groepen van 5 à 10 personen. Men kan nog bij elkaar op bezoek gaan. De organisatie is zeer eenvoudig, één commissaris houdt de groep gaande. Het van elkaar leren is optimaal. Verbindingen zijn kort, excursies gemakkelijk te regelen, uitwisseling van literatuur eenvoudig. Er worden nauwelijks kosten gemaakt. Een of twee keer per jaar brengt de commissaris (werkgroepsleider) verslag uit aan "Radius" zodat via deze weg andere werkgroepen geadviseerd kunnen worden over elders ondernomen activiteiten. De vergadering heeft zich uitgesproken voor mogelijkheid 3.

Tevens heeft het bestuur de heer Hennie van den Akker, Blomwijckerpad 37, 1068 DX Amsterdam, 020 6199438 (zaak 6949434) bereid gevonden toe te treden tot het bestuur met taak coördinatie/verbinding met de regio's.

In de geest van punt 3 van de brief van de heer Wolf is een voorlopige regio-indeling gemaakt. De grootste zorg van het bestuur is geweest om de leden, die wat verder weg wonen ten opzichte van een groepje houtdraaiers, vooral niet te vergeten. Zo heeft regio Eindhoven één lid in Limburg. Aan de hand van de regiolijst draait deze man nu vanzelf mee.

Komen er meer leden in Limburg dan zal er ongetwijfeld een aparte regio Limburg ontstaan.

Het bestuur wil in geen geval iets dwingend opleggen. Als een of meerdere personen zich makkelijker voegen bij een andere kern, is dat vanzelfsprekend mogelijk.

Maar ook regio's kunnen contact onderhouden met naastliggende regio's. Wordt er iets georganiseerd in de regio, meld dit dan bijtijds aan ons blad "AKTIERADIUS".

Het is de bedoeling dat er per regio één commissaris of werkgroepsleider komt. De heer Hennie v.d. Akker zal met elke regio contact opnemen. Het gehele land bezoeken zal wel enige tijd vergen.

Dus, zou ik zeggen, kom alvast bijeen en kies alvast een commissaris, ga bij elkaar op bezoek, organiseer een zomerleer-werk-expositie-kennismakings-dag. Veel succes,

Muck

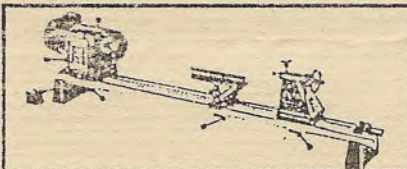
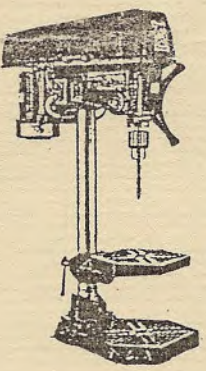
VEENHOF B.V.

IMPORT/EXPORT
HOUT/METAALBEWERKINGSMACHINES- TOEBEHOREN
GEREEDSCHAPPEN

WOODTURNING

**HOUTDRAAIBANKEN
HOUTDRAAIBEITELS HSS.
WERKBANKEN
LINTZAAGMACHINE
CATALOGUS ENZ.**

P. CALANDLAAN 77 1065 KK
POSTBUS 9185 1006 AD
AMSTERDAM/HOLLAND
TEL.: 020 - 615 48 39/FAX: 020 - 615 18 95

RECORD POWER
MYFORD
EMCO
ENZ.

Nu wil ik mijzelf allereerst voorhouden dat niet iedereen dezelfde verwachtingen heeft, dezelfde belangen zoekt in een regio-club. "Vrijheid, blijheid", zou ik dan graag zeggen.

Aan de andere kant kan ik me ook weer goed voorstellen dat een (met name jonge) vereniging zeer gebaat kan zijn met regelmatigere contacten dan alleen een jaarlijkse ledenvergadering. (Hoe gezellig, nuttig en leerzaam die overigens ook was.)

Ik citeer hier dan ook met graagte uit enkele van Wolf's suggesties:

- gezamenlijk iemand uitnodigen voor demonstraties of samen op excursie naar al wat voor een groepje houtdraaiers interessant kan zijn',
- regio-dagen organiseren, met misschien wel (verkoop) -exposities',
- gezamenlijk boeken, tijdschriften en video's kopen en laten rouleren',
- houtvoorziening en -verzaging samen regelen en (niet het onbelangrijkst!); het leren van elkaars ervaringen'.

Het is dat laatste: "Leren van elkaars ervaringen" wat mij zo nuttig lijkt binnen onze kersverse vereniging Radius.

Ik nam bovendien goede nota van wat Lily van der Dussen al schreef: "BIJNA ALLEMAAL WILLEN ZE LES NEMEN."..(!!!)

Wellicht is een beetje eigen initiatief, tot regelmatigere samenkomst en uitwisseling van nuttige zaken en ideeën, dan ook weleens eerbetoon aan die beroepsdraaiers onder ons. Zij gaven vanaf de oprichting zonder enige terughoudendheid demonstraties, voorlichting en adviezen.

Willen we optimaal gemak blijven houden van hun aanzetten dan zullen we, zo is althans mijn mening, dat vlammetje ook zelf aan moeten houden. De zo vurig begeerde lessen bijvoorbeeld, die kunnen toch het best georganiseerd worden voor kleinere groepjes vanuit de regionen?

Ik verwacht dan ook dat u, aan de hand van Douma's indeling, eerst zelf onderlinge contacten probeert te leggen in uw eigen regio. Wie daartoe nadere steun behoeft kan mij schrijven of bellen:

Hennie van den Akker
Blomwijckepad 37 hs 1068 DX Amsterdam
020 6199438 privé 020 6949434 zaak

REGIO-CLUBS

Regio-clubs binnen de splinternieuwe vereniging van houtdraaiers? Prima; wanneer die behoefte wordt gevoeld, moeten we daar met zijn allen werk van maken. Met z' n allen?

Muck Douma heeft alweer een knap dagje werk besteed aan een eerste indeling in rayons. Elk met een handzaam aantal leden, binnen redelijke afstand van elkaar. Voor ondergetekende, die zich wil inzetten om het regio-gebeuren te stimuleren, een lekker beginnetje. Net zo goed als de gedachten die Henk Wolf uit Vaassen op papier zette en aan het bestuur van Radius deed toekomen. (In zijn contreien hebben ze de tweede regio-bijeenkomst alweer achter de rug!)

OPROEP AAN ALLE HOUTDRAAI(ST)ERS IN NOORD HOLLAND NOORD

Om tot de oprichting van een afdeling "Noord Holland Noord" te komen, roepen wij alle Houtdraaiers(sters) in deze regio op omtelefonisch contact met ons op te nemen.

De bedoeling is om op korte termijn een bijeenkomst te beleggen. Tijdens deze bijeenkomst kunnen wij elkaar leren kennen en tot een ideeën en gedachtenwisseling komen.

Afhankelijk van het aantal reacties zullen wij een nadere datum en plaats van samenkomst vast stellen.

Met vriendelijke groet,

Nic Stunnenberg
Noord Scharwoude
tel. 02260 16503

Toon v.d. Reijen
Alkmaar
tel. 072 120367

June 1995

UIT DE WERKPLAATS

Reaktie op het stukje van P. de Waal nr 4, december '94.

"Hol draaien met speciale beitels die hij importeert. Heel apart gereedschap dat, tijdens de oprichtingsdag werd afgedaan als schrapers. Mooi niet dus, er komen echte krullen van af" is naar mijn mening de verkeerde conclusie.

Het is zo dat als je goed snijdt je krullen krijgt. Maar dit mag je niet omdraaien, want ook d.m.v. schrapen kan men krullen krijgen. Bovendien is het zo dat een vakman meubelmaker/scheepsbouwer met een schraapstaal ook krullen maakt. Het al dan niet snijden heeft dus met meerdere factoren te maken, zoals de hoek waaronder de vezels worden afgesneden e.d.

Van belang is ook het materiaalverzet, standtijd, kostprijs van het gereedschap enz. Als ik bovendien nog lees dat het veel tijd vergt om het je eigen te maken snap ik helemaal niet meer waarom men dan niet heel simpel leert snijden met een guts! Een groot gevaar is dat men zo druk met kunst en vliegwerk bezig is, dat men aan het leukste - het snijden van hout - niet meer toekomt!

Christiaan Jörg, Utrecht

Politoeren.

Naar aanleiding van de vraag over politoeren op de draaibank in de rubriek "VRAAG & AANBOD" van ons blad van december '94, heb ik het volgende te melden. In het verleden heb ik mij wel eens beziggehouden met het politoeren van o.a. tafelblaadjes e.d. en in die trant ook met draaiwerk. Ik wil eerst even uitleggen hoe het politoeren van vlakke voorwerpen in zijn werk gaat om daar uw voordeel mee te doen en het bij uw draaiwerk toe te passen.

Ten eerste hebt u nodig politoer, dit produkt bestaat uit schellak en alcohol (dit produkt is waarschijnlijk niet meer te krijgen maar), er zijn waarschijnlijk wel alternatieven in de handel.

Politoeren doet men door middel van een prop; deze bestaat uit een katoenen lap met daar bovenop drie lagen wollen stof, vervolgens nog een stuk watten en de prop is klaar. Giet nu wat politoer op de wollen stof en doe de watten er bovenop, omsluit nu met de katoenen lap het geheel zodat men met de

uiteinden een handvat vormt.

U kunt nu gaan politoeren. Begin van uit het midden van het blad en druk zachtjes met de prop op het blad terwijl u steeds een kleine ronddraaiende beweging maakt en met cirkels naar buiten gaat. U moet onder deze behandeling vooral niet stoppen en niet vele malen terug gaan op het oude werk. Na droging kunt u deze handeling een paar keer herhalen, u krijgt dan een prachtig glimmend oppervlak. Deze methode kunt u ook ongeveer op uw draaiwerktoepassingen.

P.S. eerst goed oefenen dan wens ik u veel succes.

A.G. Konings Begoniastraat 18

1171 WL Badhoevedorp tel. 020 6593623

Aanvulling op:

Het bouwen van een draaibank

Aangezien hoge toerentallen bij het maken van wat groter werk trilling en gevaar oplevert vind ik het verstandiger om i.p.v. gelijke poelies op beide assen te kiezen voor verschillende maten trappenschijven, die bij elkaar opgeteld eenzelfde omtrek hebben i.v.m. de V-snaar.

Bijv. Hoofdas 100, 120, 140, 160

Motor, 110, 90, 70, 50 (X 1400)

$110 \times 1400 = 1540$ enz. 1050, 700, 437

100

Zoals je ziet krijgt men zo een veel rustiger lopende bank. Bij een lager toerental is het weliswaar iets lastiger om een strakke vorm te snijden, doordat de voorwaartse beweging iets langzamer moet gebeuren. Maar als men goed kan snijden mag dat geen problemen geven.

Andere tips bij het bouwen van een bank zijn nog:

a. Bepaal eerst de hoogte van het losse center en lijn daar de vaste kop op uit.

b. Het maken van een steunpunt onder de motor, waardoor hij niet in de V-snaar hangt. Dit heeft het voordeel dat je motor enigszins op slip kunt zetten, hetgeen wat veiliger is. Bovendien zal bij rek en slijtage van de V-snaar de motor gaan klapperen als hij niet ondersteund wordt.

Christiaan Jörg

De Leunspaan

U kent allemaal de leunspaan. We kunnen niet zonder hem. U hebt ook vast wel eens ergens gelezen of gehoord dat u de leunspaan eigenlijk altijd zo dicht mogelijk op uw werk moet zetten. Voor(meestal) betere beheersing over uw beitel en voor de veiligheid. Toch wil het nog wel eens voorkomen dat de afstand leunspaan/werkstuk al gauw tot een aantal centimeters oploopt. In sommige gevallen kun je dit niet veranderen en het wordt al helemaal moeilijk als je een potje, vaasje, etc. wilt draaien. Je komt dan niet goed weg met de standaard rechte leunspaan.

Een hele goeie en zeer veilige oplossing is een leunspaan die al globaal de vorm van uw werkstuk heeft of die u goede steun geeft bij een moeilijke handeling. Je kunt op deze manier dus ook een handeling doen in een vloeiende aaneengesloten beweging zonder je leunspaan te hoeven verplaatsen. Ik denk dan b.v. aan een kromme leunspaan voor een holle schaal. Hier zijn ontzettend veel varianten op te bedenken voor allerlei verschillende bewerkingen. Ik hoop dat u zich niet laat beperken in uw draaiersontwikkelingen door materialistische/technische aspecten zoals de leunspaan. (Er zijn een paar gevallen waarbij je de leunspaan niet dicht op je werk mag hebben b.v. bij blind hol draaien, om een hoekje, want dan heb je een speciale uitholbeitel die krom loopt, maar dat is weer een heel ander verhaal, dat bewaar ik voor een

KURSUS HOUTDRAAIEN

Half september start ik een beginnerskursus houtdraaien, bedoeld om de eerste beginselen van het vak te leren, zodat daarna zelfstandig verder kan worden gedraaid. Aan bod zullen komen o.a. snijtechniek, slijptechniek, houtkennis, wat literatuur en wat me verder maar wordt gevraagd. Bij voldoende belangstelling komt er een ochtend-, een middag- en een avondkursus; 10 lessen van 2 3/4 uur á f 600,- inclusief btw, koffie, hout en gebruik van gereedschap. Groepsgrootte ong. 7 pers. Over mezelf: ik ben Joost Kramer, sinds 1984 gevestigd in Utrecht als houtdraaiër, ervaren zowel op technisch als kunstzinnig vlak. Ik neem ieder soort draaiwerk aan, in iedere houtsoort en van iedere afmeting. Ik leef van houtdraaien, en heb altijd een maand werk in voorraad.

Ik zie het cursus geven als bijdrage aan 't instandhouden van het vak en ook als een mogelijkheid tot groei voor mezelf en mijn kursisten. Wilt u meer weten? Schrijf of fax naar Houtdraaiërij J. F. Kramer, Oudegracht 173 kelder 3511 NE Utrecht fax 030 (2)304657, en ik stuur een nadere aankondiging.

volgende keer.) Ik kan (met mijn achtergrond als kunstsmid) van die speciale, op uw werk afgestemde leunspanen maken. Als het u wat lijkt of als u vragen heeft, reageer dan in de nabije toekomst want in augustus zit ik in Londen. U kunt mij bellen, faxen of schrijven. vriendelijke groeten,
Mendel Jonkers tel. 05175-1712/ fax-1529
werkgroep: Techniek en Veiligheid.

HOUTDRAAIBEITELS

**Professionele kwaliteit
uit Oostenrijk**

**Voor gratis folder
en ledenprijslijst bel:**

B&T Doornik
Book and Tool

Tel. 08340 - 62773

Ook het adres voor al uw boeken
voor de houtbewerking

OVERWEGINGEN BIJ DE AANSCHAF VAN EEN HOUTDRAAIBANK

Moet je als beginner nog een draaibank aanschaffen dan denk je wellicht eerst aan een gebruikte machine. Dat kan heel goed, want een houtdraaibank is een zeer eenvoudige machine. Maar waar haal je zo'n second-hand vandaan. Er zijn handelaren in gebruikte machines, speciaal voor houtbewerking, zoek ze op in de bekende gids. De andere mogelijkheid is dagelijks zoeken in de kleine advertenties dat is niet zo moeilijk omdat er meestal een rubriek "Doe hetzelfde" is.

Waar moet je op letten? Natuurlijk of hij stabiel is, draait de hoofdas nog goed in zijn lagers en zit de vaste kop recht voor de losse. Controleer of de machine compleet is met opspanplaat, leunspaan en schroefopspanning met meenemer. Het kunnen kiezen uitminstens drie snelheden is wel het minste, vier is in orde. Maar het aanbod is gering, dus veel te wensen is er niet.

Moet het toch maar een nieuwe worden dan zijn er meer zaken waarop we kunnen en moeten letten. Dat de machine een goed draaiende hoofdas heeft is vanzelfsprekend, evenzo zal ze goed uitgelijnd zijn, ook zullen er minstens vier snelheden instelbaar zijn, misschien is er wel een

trappenloze, electronische snelheidsregeling en het allermooiste is als de snelheid ook nog digitaal wordt aangegeven.

Er bestaan verschillende typen houtdraaibanken waarbij de uitvoering van de vaste kop het belangrijkste verschil uitmaakt. Er zijn banken die een hoofdas bezitten met aan beide zijden een opspanmogelijkheid, ideaal voor grotere diameters. Soms is het ook mogelijk aan de linkerkant een zaag of slijpsteen te monteren. Er is zelfs een machine die een combinatie is van zagen en draaien. Ook worden banken steeds vaker uitgerust met een zwenkbare vastekop, zodat grotere diameters "voor" de bank gedraaid kunnen worden. Een byzondere draaibank is de machine met drie bedden van verschillende lengten. Dan zijn er nog banken waarbij het bed los geschroefd kan worden, het linker deel kan dan als een zelfstandige "op de kop-draaibank" benut worden. Een belangrijk voordeel hierbij is dat men veel bekwaamer voor het werkstuk kan staan. Ten slotte is er nog een bank met een bed dat voor de vaste kop wat lager is, om op die wijze wat grotere diameters te kunnen draaien, dat noemt men een zak. Bij al deze banken variëren in normale uitvoering, de draaidiameters meestal tussen 35 en 50 cm.

Welk type bank men ook kiest, het belangrijkste is de opspanmogelijkheid. De laatste jaren is er, ook in Engeland, een eenheidsopspankop ingevoerd, die M33 DIN 800 wordt genoemd. De meeste machines kunnen met verschillende opspanmogelijkheden geleverd worden, maar heb je geen aparte wensen dan leveren ze M33 DIN 800. Deze stoere normdraad maakt de keuze van opspanstukken groter. Voor sommige banken zijn verloopstukken leverbaar naar de normdraad M33-800. Op de hoofdas kunnen een serie opspanstukken geplaatst worden:

- Een mof voor schroef of meenemer
- Een bos of bus
- Een opspanplaat
- Een klemplaat
- Een klauwplaat

Al deze mogelijkheden kunnen direct of door middel van een mof op de hoofdas geplaatst worden. Enkele banken hebben de mogelijkheid in de hoofdas een Morseconus te zetten (meestal is dat een MK 2). Op deze conus kan dan een schroef, meenemer of boorkop zitten. Om de Morseconus te verwijderen is de hoofdas soms doorboord.

Op een mof kan een meenemer geplaatst worden of een stokschröf. Deze laatste is in verschillende maten en lengtes in elke ijzerhandel te koop. De bij de bank meegeleverde meenemer is vaak grof en groot; als men voor fijner werk er zelf een maakt of laat maken zorg dan dat de punt iets uitsteekt.

De bus is een opspangereedschap waaraan men even moet wennen, dan zal blijken dat het meer mogelijkheden heeft dan men dacht. Er moet wel een sleuf in zitten om het werk er uit te kunnen tikken.

Een goede opspanplaat heeft in het midden een centerpuntje, het is jammer dat nog weinig fabrikanten dat begrepen hebben. Vooral voor werk dat aan twee zijden opgespannen moet worden is dat gemakkelijk.

Klem- en klauwplaten zijn handig en hebben veel opspanmogelijkheden, maar voor een beginnende draaier zou dat een latere aanvulling kunnen zijn; ze zijn nogal kostbaar en voor zachtere houtsoorten minder geschikt. Men moet er ook voorzichtig mee omgaan. Er bestaan speciale klauwplaat-beschermkappen.

Aan de bank is verder de leunspaan nog van belang; het is prettiger twee of drie te hebben in verschillende lengtes. Er zijn twee geheel verschillende uitvoeringen, de meest voorkomende heeft een bijna vlakke glijrand waarbij de

June 1995

linkerhand op de beitel rust. Er komt echter steeds meer belangstelling voor de Engelse leunspaan die een opstaande glijrand heeft, waardoor het mogelijk is de linkerhand onder de beitel te houden en in plaats van de pink gaat dan de beter stuurbare wijsvinger langs de glijrand. Op deze wijze houdt men de beitel onder de duim. Speciaal voor het draaien van schalen zijn er nog gedeeltelijk ronde leunspanen. Op een normale bank zit er verder alleen nog de losse kop, meestal met een meedraaiend center op een kegelstuk MK 2. In deze veelvoorkomende uitvoering kan er ook een Morseconus op met een vaste punt of een boorkop, erg gemakkelijk om op de draaibank te boren. Het nieuwste is een centimeterindeling op de beweegbare conushouder zodat bij het boren op de draaibank de diepte van het gat af te lezen is. Op de bank kunnen nog een flink aantal uitbreidingen geplaatst worden, die of het werken gemakkelijker maken of grotere (ruimere) mogelijkheden bieden. De belangrijkste zijn:

De bril, om trillingen op te vangen, een nuttig stuk gereedschap.

Kopieer-inrichting, voor seriewerk.

Kogeldraai-apparaat.

24-gaten boorinrichting.

Support, geeft de mogelijkheid op eenvoudige wijze metaal te draaien.

Freeshouder, om kanalen en groeven te frezen.

Mocht u van deze laatste zaken niets hebben voel u dan niet gedupeerd. Ook zonder kunt u op een eenvoudige draaibank de mooiste werkstukken maken.

Met opzet heb ik in dit artikel geen merken genoemd en toch zult u die wel willen weten. Hier zijn er een aantal, keus is er genoeg. Scheppach, Electra-Beckum, Creusen, Huvema, Hegner, Hager, Emco 5, Inca, Kitty, Konig, Tyzack, Hapfo, Peacock, Flott, Tyme en Killinger.

U moet mij niet vragen welk merk ik wil aanbevelen, ik heb slechts met twee machines enige ervaring. De prijzen lopen uiteen van f 500,- tot over de f 5000,- waarbij het duidelijk zal zijn dat in de billijkste groep echte hobby-machines zitten en de duurste groep bestemd is voor professioneel gebruik. In de eerste groep ook de machines waarvoor het te draaien stuk ruw hout goed voorbereid moet worden, terwijl men voor de duurdere machines wel wat risico kan nemen. Het is me wel opgevallen dat goedkopere machines een kortere hoofdas bezitten, en dat geeft te denken.

U ziet, een keuze maken is niet eenvoudig. Laat u goed voorlichten, praat er over met collega's of mensen met machinekennis. Heel belangrijk is dat u zich goed bewust bent wat voor type houtdraaijer u wilt zijn; u maakt een keuze voor vele jaren, een keuze die niet lichtzinnig moet worden genomen. Henk Wolf, Vaassen

OVER BOEKEN, TIJDSCHRIFTEN EN VIDEO'S

In tegenstelling tot de ons omringende landen, kent Nederland helaas geen opleiding tot houtdraaijer. Er zijn (nog) geen cursussen, laat staan diploma's, daardoor hebben de meeste houtdraaiers zichzelf het vak moeten leren, soms met hulp van iemand die al wat langer ervaring heeft opgedaan. Maar de meeste kennis moet vaak worden geput uit de weinige boeken die in ons land zijn verschenen. Ons taalgebied is klein en het aantal houtdraaiers verhoudingsgewijs gering. Eigenlijk is er maar een boek van betekenis dat genoemd kan worden en wel het boek van Joop Wolff "Het Houtdraaiboek" en dat is uitverkocht, zo bleek in de boekhandel. Het zou heel goed zijn als deze schrijver nog eens een nieuw boekje zou schrijven. Dat zou dan best wat minder uitvoerig kunnen zijn

maar liefst wel geheel op de praktijk van het houtdraaien gericht. Er is een honger naar kennis op dit gebied zoals in gesprekken met een flink aantal draaiers is gebleken en de sterke indruk bestaat dat de houtdraaijerij in de lift zit. Om enig inzicht te krijgen in wat er in druk over houtdraaien is verschenen een lijst. Het is helaas niet zeker dat alle titels nog verkrijgbaar zijn. De nederlandstalige uitgaven zijn meestal wel in elke bibliotheek te leen of gratis ter inzage. De Duitse boeken die de laatste jaren zijn uitgegeven zijn bijna alle uit het Engels vertaald, dus ook in die taal in Engeland te bestellen. Het zou mooi zijn als dat via "Radius" zou kunnen. De Duitse boeken zijn bij een goede boekhandel onder vermelding van het ISBN-nummer te bestellen.

Er zijn weliswaar niet zoveel tijdschriften voor houtdraaiers, maar die er zijn, zijn wel van belang. Het zou bijzonder goed zijn als het Contactblad van "Radius" toestemming kreeg daaruit regelmatig belangrijke artikelen over te nemen.

Henk Wolf, Vaassen

OVERZICHT LITERATUUR

m.b.t. HOUTDRAAIEN BOEKEN:

Nederlands

"Zelf Vakkundig Houtdraaien", Gordon Stokes, Kluwer, 1980 ISBN 90-201-11744 Oorspronkelijk Engels

"Zelf Houtdraaien", Herman Verheul, Canteleer B.V., 1976 ISBN 90-213-1335-0

"Het Houtdraaiboek", Joop Wolff, Canteleer B.V., 1981 ISBN 90-213-0743 X

"Houtdraaien voor Iedereen", Frans Wilhelm, Strenght, ISBN oorspronkelijk Duits ?

"Modellen voor Houtdraaien", F. en H. Wilhelm, Canteleer B.V., 1985 ISBN 90-213-02071 oorspronkelijk Duits

"Houtdraaien deel 4", R. Zondervan, Strenght, 19. ISBN

"Gedraaide Houten Vormen", Maria van Kesteren, Prospektus Museum Boymans van Beuningen, Rotterdam 19. ISBN

"Nieuwe Ideeën voor Houtdraaien", Anders' Thorlin, Strenght, 19.

"Leerboek Sierdraaien in Hout", D. Ellegiers, verkrijgbaar bij Willy Vanhoutte, Industriepark 11, 8730 Beernum, België

Duits

"Das Drechslerbuch", Dale Nish, Ravensburg, oorspr. Amerikaans ISBN 3-473-42328-9

"Das Drechslerwerk", Fritz Spannagel, Th. Schafer, 1948, reprint 1981 ISBN 3-88746-014-6

"Drechslen", A. Wartenweiler, R. Moller, 1981 ???drechslen ISBN 3-481-24062-7

"600 Formen fur Drechsler", David Weldom, Th. Schafer, 1992 ISBN 3-88746-305-6 Oorspr. Engels

"Drechslen", R. Raffan, Ravensburg, 1985 ISBN 3-473-42547-8 Oorspr. uit Amerika

"Schalen Drechslen", R. Raffan, Ravensburg, 1987 ISBN 3-473-42549-4 Oorspr. uit Amerika

Engels

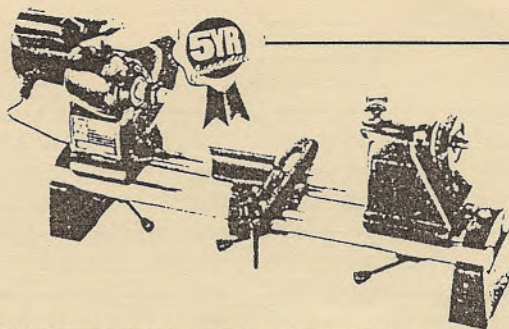
"The Woodturners Workbook", Ray Key, 1992

"Woodturning", J. Hunnux, 1992

"Artistic Woodturning" Dale Nish, 1992

"Woodturning, A Foundation Course", K. Rowley

Deze vier Engelse boeken zijn verkrijgbaar bij Drechslercentrum Essen, Ruhrbruchshof 5, 456276 Essen.

**HOUSDRAAIBANKEN RECORD
DRAAIBEITELS
(NAT) SLIJPMACHINES
MEETGEREEDSCHAPPEN
DIAMANTSLIJPSTENEN
BOEKEN
CURSUSSEN**

NU OOK VELE SOORTEN DRAAIHOUT EN WAS!

**Baptist
ARNHEM**

BEEKSTRAAT 70
6811 DW ARNHEM
TELEFOON 085-512856

TIJDSCHRIFTEN:

- "De Vlaamse Houtdraaijer"
- Uitgave: Vlaamse Gilde van Houtdraaiers
- "Woodturning", het bekendste maandblad
- "Ely Guild of Woodturners", Engeland
- "The Irish Woodturners Guild", Ierland
- "Practical Woodworking", Engeland

Deze lijst heeft niet de pretentie volledig te zijn maar de meest belangrijke titels komen er zeker in voor. De lijst werd samengesteld door Arie Boogert en Henk Wolf.

VRAAG & AANBOD

WIE GEEFT LES IN HOUSDRAAIEN ?

Wie wil, tegen vergoeding, mij wegwijs maken op het gebied van het houtdraaien? Ik heb een draaibank, draaibeitels en zin om te leren houtdraaien. Voor mij is het westen van het land het meest praktisch, daarbuiten geen onoverkomelijk probleem. Mogelijke reacties aan:

Jacob Veldhuyzen Oostdorperweg 111
2242 NH Wassenaar Tel. 01751 17170

OVAALDRAAIEN

Ons Duitse medelid, Prof. J. Volmer is al veel jaren bezig met 'elliptisch draaien' ofwel 'ovaal draaien' en heeft over deze manieren van houtdraaien geschreven in de tijdschriften "American Woodturner" en in "Woodturning". Hij zou bijzonder graag in contact komen met collega-houtdraaiers in ons land. Schrijf hem rechtstreeks of meldt uw boodschap aan hem via de Redactie.

Prof. J. Volmer, Salzstrasse 94, D 09113 Chemnitz.
Tel. 00 dtsl 371 3304451

DRAAIEN VAN TEKENING

Meubelontwerper/bouwer (gevoerd amateur) zoekt in omg. Amsterdam houtdraaiers van redelijk niveau die van tekening draaiwerk kunnen leveren.
Gideon de Smet Tel. 020 6635393

GEVRAAGD GEBRUIKTE DRAAIBANKEN

t.b.v. beginners voor cursus in buurthuis.
P. van de Waal. Tel 05730 52128

TE KOOP

Scheppach Houtdraaibank Type DMV 200- 220 volt, z.g.a.n. Inclusief: Nootgedagt houtdraaibeitels en passer 110 cm tussen de centers Tel. 08360 25609

PURPERHART TE KOOP

Muck heeft nog een bescheiden partij purperhart voor byzonder draaiwerk in voorraad.
Muck Douma. Tel 023 311848

RUBRIEKEN

- VAN DE REDACTIE
- VAN HET BESTUUR
- UIT DE WERKPLAATS
- HANDIGE TIPS
- VEILIGHEID
- GEREEDSCHAP
- HOUT ONDERWEG
- VOOR U GELEZEN
- VRAAG & AANBOD

redactie:

Lily van der Dussen
Camera Obscura laan 103
1183 JX Amstelveen
Tel. 020 6450956